

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-85-4912

Chișinău

30 aprilie 2026

Parlamentul Republicii Moldova:

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media
cem@parlament.md

Copie: Comisia pentru integrare europeană
cie@parlament.md

Secretariatul Parlamentului
info@parlament.md

Ref: scrisoarea CS-2356-25-158-1143 din 21 aprilie 2026

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate, elaborată în baza examinării proiectului de lege privind mass-media, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă nr. 123 din 10.04.2026, inclus în pct. 28 din Capitolul 23 „Sistem judiciar și drepturi fundamentale”, Cluster 1 al Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin HG nr. 306/2025.

Totodată, în temeiul pct. 172 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018, pct. 61 din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr. 1171/2018, Instrucțiunii privind conținutul și procedura de transmitere a dosarelor către Comisia Europeană pentru coordonarea prealabilă a proiectelor de acte normative care asigură transpunerea legislației Uniunii Europene, precum și ținând cont de lista de priorități normative pentru consultare cu Comisia Europeană (prioritatea nr. 1), **se impune consultarea prealabilă** a proiectului cu această instituție.

Anexă: 4 file.

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2026.04.30 14:17:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Ex. Vitvițchi Natalia
Tel: 022 250 477

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 229

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei **proiectului de lege privind mass-media.**

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege privind mass-media **transpune parțial art. 1 - 4, art. 6, art. 22 și art. 24 din Regulamentul (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024** de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE (Regulamentul european privind libertatea mass-mediei), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2024/1083 din 17 aprilie 2024, CELEX: 32024R1083.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate urmărește transpunerea primară în legislația națională a Regulamentului (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne, prin instituirea cadrului legal unitar, aplicabil tuturor formelor de servicii mass-media, care să consolideze garanțiile privind libertatea de exprimare și independența editorială, să asigure transparența structurii proprietății și a surselor de finanțare ale furnizorilor de servicii mass-media, să protejeze pluralismul mediatic și activitatea jurnalistică, precum și să stabilească mecanisme clare de evaluare a concentrărilor pe piața mass-media și de măsurare a audienței.

Totodată, odată cu aprobarea și intrarea în vigoare a noilor prevederi, **Legea presei nr. 243/1994**, care la moment reglementează în principal activitatea publicațiilor periodice și a agențiilor de presă, însă ale cărei prevederi nu mai corespund evoluțiilor recente domeniului mediatic, **va fi abrogată.**

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate **Capitolului 3 „Dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii”**.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile din **Regulamentul (UE) 2024/1083** al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE.

a) Măsuri naționale de transpunere existente ale Regulamentului (UE) 2024/1083

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Regulamentului (UE) 2024/1083 în legislația națională, se constată că actul **UE prenotat a constituit**

anterior obiect al transpunerii prin Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate (transpune art. 2 pct. 18 și 19 și art. 25 din actul UE).

b) Analiza transpunerii dispozițiilor Regulamentului (UE) 2024/1083

În ceea ce privește transpunerea Regulamentului (UE) 2024/1083, menționăm că **proiectul național asigură transpunerea parțială a actului UE**, și anume: preluarea definițiilor specifice serviciilor mass-media la art. 2 din proiect, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 2 (pct. 1, 2, 5, 7 - 9, 15 - 17, 20 - 21) din actul UE; implementarea conceptului de pluralism mediatic la art. 4 din proiect, cu fundament în prevederea generală a art. 3 din actul UE; stabilirea drepturilor și obligațiilor furnizorilor de servicii mass-media la art. 8, 9 și 14 din proiect, reflectând dispozițiile art. 4 și art. 6 din actul UE; transpunerea dispozițiilor privind evaluarea concentrărilor pieței mass-media, preluate din art. 22 al actului UE în art. 15 din proiect și transpunerea prevederilor referitoare la măsurarea audienței, reglementate la art. 24 din actul UE și preluate în art. 16 din proiect.

c) Obiecții de compatibilitate cu Regulamentul (UE) 2024/1083:

Cu referire la transpunerea art. 2 „Definiții” din Regulamentul (UE) 2024/1083, menționăm că, proiectul de lege definește, la art. 2, o serie de noțiuni specifice serviciilor mass-media, preluate din art. 2 al actului UE și anume: „serviciu mass-media”, „furnizor de servicii mass-media”, „publicație de presă”, „decizie editorială”, „responsabilitate editorială”, „platformă online”, „concentrare a pieței mass-mediei”, „măsurarea audienței”, „măsurarea privată a audienței”, „software de supraveghere intruziv” și „educația în domeniul mass-mediei”.

Totodată, se constată că, în ceea ce privește **noțiunile de „decizie editorială”, „software de supraveghere intruziv” „responsabilitate editorială” și „educația în domeniul mass-mediei”**, autorii proiectului recurg la o tehnică de reformulare și detaliere a definițiilor față de redacția actului UE de referință, prin adăugarea unor elemente suplimentare care nu se regăsesc în textul Regulamentului (UE) 2024/1083. Această abordare este susceptibilă să genereze inconsistențe terminologice față de actul UE și să amplifice riscul de imprecizie normativă, îngrijorare semnalată și de Comisia de la Veneția în Opinia CDL-AD(2025)027¹ cu privire la existența unor „definiții vagi” în cuprinsul proiectului. Prin urmare, se recomandă utilizarea redacției din Regulamentul (UE) 2024/1083, prin eliminarea elementelor suplimentare introduse, pentru a asigura coerența terminologică cu actul UE de referință.

În partea ce ține de **noțiunea de „publicație de presă”**, menționăm că, actul UE definește acest termen făcând trimitere directă la prevederile art. 2 punctul 4 din Directiva (UE) 2019/790. Astfel, raportat la prevederile proiectului de lege, se identifică atât o noțiune generală la art. 2, cât și o reglementare descriptivă și detaliată a acesteia la art. 6 din proiect, care stabilește condițiile cumulative pe care trebuie să le întrunească o publicație de presă, precum și categoriile de publicații care nu se încadrează în această noțiune. În condițiile în care art. 6 reglementează descriptiv și exhaustiv regimul juridic al publicațiilor de presă, o definiție separată la art. 2 devine inutilă și poate crea incertitudine în aplicarea normelor. Prin urmare, se recomandă ca noțiunea de „publicație de presă” să fie eliminată din art. 2 al proiectului, iar reglementarea descriptivă de la art. 6 fiind suficientă și conformă din perspectiva clarității și coerenței normative, asigurând totodată o transpunere compatibilă cu spiritul art. 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2024/1083.

¹ https://www.constcourt.md/public/files/file/comisia_venetia/2025/CDL-AD2025027_Mass-media.pdf

În partea ce ține de transpunerea art. 4 (3) din Regulamentul (UE) 2024/1083, menționăm că proiectul de lege nu preia în mod distinct interdicțiile prevăzute la lit. a) și lit. b) ale normei europene, contopindu-le într-o singură dispoziție la art. 8 alin. (3) lit. b). Or, cele două interdicții au obiecte juridice diferite: lit. a) vizează obligarea furnizorilor de servicii mass-media sau a personalului editorial al acestora de a divulga informații referitoare la sursele jurnalistice ori la comunicările confidentiale, în timp ce lit. b) vizează măsurile coercitive de altă natură – reținerea, sancționarea, interceptarea, supravegherea, percheziția și punerea sub sechestru, aplicate în scopul obținerii aceluiași informații. Reunirea acestor interdicții distincte într-o singură normă națională afectează claritatea și precizia transunerii, creând riscul unor lacune de aplicare, în special în privința protecției împotriva obligării la divulgare. Astfel, **se recomandă reformularea art. 8 alin. (3) din proiect astfel încât interdicțiile prevăzute la lit. a) și lit. b) ale art. 4 alin. (3) din Regulament să fie preluate în dispoziții separate, corespunzătoare ca structură și conținut normei europene.**

Cu referire la transpunerea art. 22 (2) din Regulamentul (UE) 2024/1083, menționăm că proiectul de lege, la art. 15 alin. (3), preia criteriile care trebuie avute în vedere la evaluarea concentrărilor pieței mass-mediei. Totuși, pentru a asigura o conformitate deplină cu cerințele actului UE, se va asigura revizuirea prevederilor proiectului de lege de la:

- lit. a), pentru care va fi introdus termenul „preconizat” pentru a descrie impactul concentrării, în concordanță cu norma europeană, iar sintagma „actorilor de pe piața mass-mediei” va fi substituită cu „serviciilor mass-media și a ofertei mass-media de pe piață”, astfel cum prevede art. 22 alin. (2) lit. a) din Regulament. Totodată, se va include referința la mediul online, omisă din textul proiectului, deși constituie un element explicit și autonom al criteriului european;
- lit. c), sintagma „entitatea care dobândește și cea dobândită” va fi substituită cu „părțile implicate în concentrarea pieței mass-mediei”, în concordanță cu terminologia utilizată de Regulament.

Suplimentar, proiectul legii, se va completa cu un punct nou, **care va prevedea abrogarea prevederilor de transpunere din momentul intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană** în vederea realizării cerinței pct. 28 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018 care statuează că „Proiectele de acte normative de transpunere a regulamentelor și deciziilor UE vor conține în mod obligatoriu dispoziții ce vor prevedea abrogarea acestora la momentul aderării la Uniunea Europeană”. **Totodată, se va asigura menținerea în vigoare doar a acelor dispoziții care vizează măsuri necesare pentru punerea în aplicare a actului UE, cum ar fi autoritățile desemnate, procedurile detaliate, etc. în măsura în care acestea rămân relevante și după aderare și nu afectează aplicabilitatea directă a Regulamentului UE.**

d) Măsuri naționale de transpunere ale Regulamentului (UE) 2024/1083 planificate

Conform Tabelului de concordanță, dispozițiile art. 20 din actul UE, care reglementează dreptul de personalizare a ofertei mass-media, necesită o analiză suplimentară din perspectiva modului în care sunt aplicate în statele membre ale UE, pentru a stabili posibilitatea transunerii acestora. Respectiv, Programul național de aderare pentru 2025 - 2029, aprobat prin HG nr. 306/2025 nu planifică careva măsuri normative suplimentare de transpunere a Regulamentului UE.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Observații privind clauza de armonizare

Reieșind din constatările expertizei de compatibilitate referitoare la transpunerea actelor UE menționate *supra*, **clauza de armonizare pentru proiectul național, urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție:**

„Prezenta Lege transpune parțial art. 1 - 4, art. 6, art. 22 și art. 24 din Regulamentul (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE (Regulamentul european privind libertatea mass-mediei), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2024/1083 din 17 aprilie 2024, CELEX: 32024R1083”.

b) Obiecții privind tabelul de concordanță

Tabelul de concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1083 urmează a fi **modificat în ceea ce privește următoarele compartimente:**

Compartimentul 7: corespondența art. 6 din actul UE va conține și redacția art. 9 din proiect, întrucât dispozițiile acestuia transpun alin. (3) din norma UE corespunzătoare. În ceea ce privește art. 14 din Regulament, tabelul va fi completat cu informații privind transpunerea alin. (2)–(6) din norma UE, care stabilesc aspecte procedurale distincte referitoare la: conținutul cererii de cooperare, condițiile de acceptare sau de refuz al acesteia, precum și mecanismul de cooperare accelerată. În acest sens, tabelul va identifica actul normativ național care reglementează procedura corespunzătoare. În cazul în care o astfel de procedură nu există în dreptul intern, se va asigura completarea actelor subsidiare cu dispozițiile procedurale prevăzute de Regulament, astfel încât mecanismul de cooperare să fie operațional din punct de vedere juridic.

Compartimentul 8 va fi revizuit în ceea ce privește calificarea gradului de compatibilitate pentru art. 1, 4, 21 și 22 din actul UE: calificativul „compatibil” va fi substituit cu „parțial compatibil”, dat fiind că anumite prevederi ale acestor articole nu sunt transpuse în dreptul național, transpunerea lor fiind condiționată de dobândirea statutului de stat membru al Uniunii Europene, urmând a fi direct aplicabile de la data aderării. Totodată, **Compartimentul 9** va fi completat cu o mențiune expresă care să explice că parțialitatea transpunerii rezultă din imposibilitatea obiectivă de preluare a acelor dispoziții ale actului UE a căror aplicare presupune în mod necesar calitatea de stat membru al Uniunii Europene, acestea urmând să devină direct aplicabile la data aderării.

În plus, va fi revizuită calificarea noțiunilor de „furnizor al unei platforme online foarte mari” și „interfață cu utilizatorul”, încadrate în prezent drept „Prevederi UE netranspuse”, întrucât aceste noțiuni sunt utilizate exclusiv în contextul art. 18 din actul UE, care va avea aplicabilitate directă de la momentul aderării. În consecință, acestea vor fi recalificate drept „Prevederi UE neaplicabile”, în similar condițiilor aplicate celorlalte dispoziții condiționate de statutul de stat membru.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea proiectului, a clauzei de armonizare și tabelului de concordanță prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM-UE și Cadrului de negociere cu Uniunea Europeană.